

รายงานผลการสัมมนา

เรื่อง

การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์

จัดโดย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2557

ณ ห้องประชุมสามศร อาคารอเนกนิทัศน์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จังหวัดนนทบุรี

ผู้จัดทำ

รองศาสตราจารย์ศุภณี เรียบเลิศหิรัญ
อาจารย์ ดร. บุญชัย วลีธรรมชีพสวัสดิ์

รายงานผลการสัมมนา การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์

1. ผู้ร่วมรายงาน

1.1 ชื่อ ศุภณี	นามสกุล เรียบเลิศหิรัญ	ตำแหน่ง รองศาสตราจารย์
1.2 ชื่อ บุญชัย	นามสกุล วลีธรรมสวัสดิ์	ตำแหน่ง อาจารย์

เข้าร่วม การสัมมนา

เรื่อง การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์

สถานที่ ณ ห้องประชุมสามศร อาคารอนกนิทัศน์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดนนทบุรี

ตั้งแต่ วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2557 ถึง วันที่ 24 มกราคม พ.ศ. 2557

รวมระยะเวลา 1 วัน

จำนวนผู้เข้าร่วมทั้งหมด 50 คน

2. รายละเอียดเกี่ยวกับการไปฝึกอบรม ดูงาน ประชุม และสัมมนา

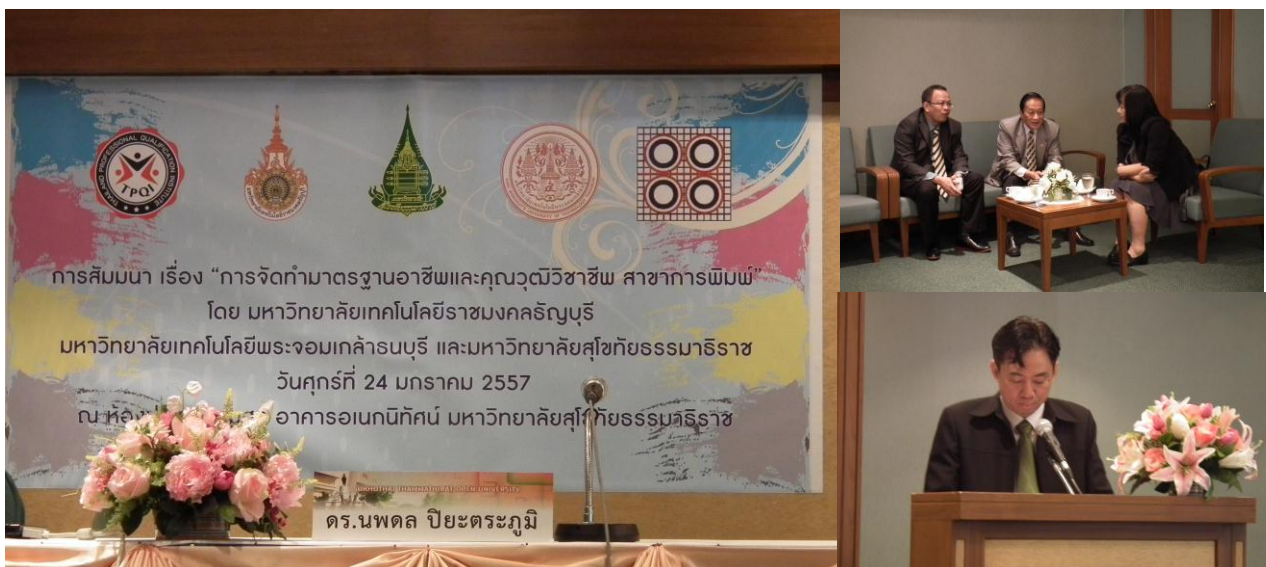
รายงานการสัมมนา

เรื่อง การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์

วัตถุประสงค์ : เพื่อให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์

วิธีการสัมมนา : การบรรยายและการประชุมเชิงปฏิบัติการ

เข้าร่วมสัมมนา : ในฐานะผู้เข้าร่วมสัมมนาและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพิมพ์

เนื้อหาในการสัมมนา :

1. การเปิดการสัมมนา

กล่าวเปิดการสัมมนาโดย ดร.นพดล ปิยะตระกูล รองผู้อำนวยการสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน) และผู้อำนวยการสำนักบริหารคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

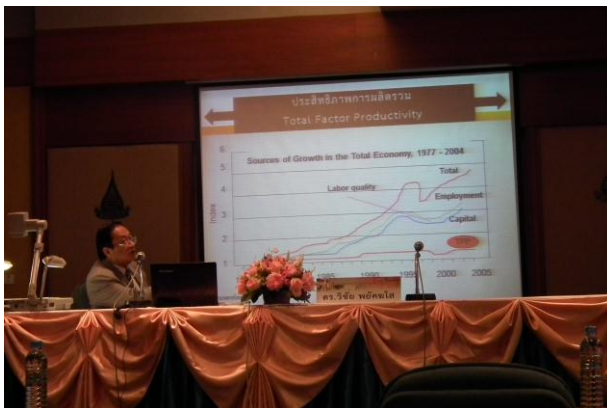
การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพในประเทศที่พัฒนาแล้วเพื่อพัฒนากำลังคนเป็นเรื่องที่ทำมานานแล้ว แต่ในประเทศไทยเพิ่งจะเริ่มต้นเมื่อไม่นานมานี้ กำลังคนที่อยู่ในวัยทำงานของประเทศไทยมีอยู่ราว 40 ล้านคน แต่เป็นคนที่สามารถศึกษาระดับปริญญาตรีประมาณ 10 ล้านคน ส่วนที่เหลืออีกประมาณ 30 ล้านคน ที่ไม่มีคุณวุฒิทางการศึกษาสูงมากนักนั้นก็กำลังคนที่ช่วยสร้างผลผลิตให้กับประเทศจนเข้มแข็งและสามารถแข่งขันได้ในระดับโลก ประเทศไทยเคยอยู่ในอันดับ 20 ต้นๆ ของกว่า 140 ประเทศ แต่ต่อมาในช่วงพ.ศ. 2556 อันดับนั้นได้ตกต่ำลงเป็น อันดับ 30 กว่าๆ บรรดากลุ่มกำลังคนที่ด้อยการศึกษาประมาณ 30 ล้านคนนั้นเป็นแรงงานในอุตสาหกรรมจำนวนมาก ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์อยู่แล้วจากการประกอบอาชีพของตนเอง จึงสามารถนำมาตราฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพที่ได้รับมาใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพ ทดแทนคุณวุฒิทางการศึกษาที่ไม่มี แต่ต้องผ่านกระบวนการฝึกอบรม ทดสอบ และประเมินโดยหน่วยงานที่เป็นศูนย์ทดสอบที่ระบบมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพยอมรับ ซึ่งจะส่งผลให้แรงงานกลุ่มนี้มีศักยภาพเป็นที่ยอมรับในแวดวงวิชาชีพนั้น ๆ

ด้วยหลักการและเหตุผลข้างต้นประกอบกับการที่คนในอาชีพการพิมพ์ต่างเห็นพ้องกันว่าประเทศไทยควรมีมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ได้แล้ว สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพจึงเข้ามาช่วยสนับสนุนเพื่อผลักดันให้เกิดขึ้นรวมทั้งสนับสนุนในด้านงบประมาณ โดยกิจกรรมในวันนี้เกิดจากสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพร่วมกับคณะที่ปรึกษาโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพการพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ซึ่งได้เซ็นสัญญากับสถาบันเพื่อทำหน้าที่เป็นแม่งานหรือ organizer รวบรวมคนในอาชีพการพิมพ์เข้ามาร่วมกันสร้างมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย งานสัมมนาครั้งนี้จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 2 เพื่อต่อยอดจากการจัดงานสัมมนาครั้งก่อนหน้า เรื่อง “การเพิ่มผลิตภาพอุตสาหกรรมการพิมพ์ไทย มิติใหม่สู่ AEC” เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2556 ณ ห้องวินัส โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ โดยมีเป้าหมายของการจัดสัมมนา คือ การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย เพื่อพัฒนาสมรรถนะ ความรู้ ทักษะตามมาตรฐานอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยที่อาศัยการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบอาชีพด้านการพิมพ์ในทุกภาคส่วนเป็นสำคัญ และอาศัยแนวทางการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพอื่นในประเทศไทยร่วมกับมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของ

ประเทศอื่น ทั้งนี้มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยนั้นต้องมีเนื้อหาสาระที่มาจากคนในอาชีพการพิมพ์และเมื่อสร้างขึ้นมาแล้วต้องเป็นที่ยอมรับของคนในอาชีพการพิมพ์ด้วย นอกจากนี้ร่างมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพการพิมพ์ยังต้องผ่านการพิจารณาจากคนในอาชีพการพิมพ์และผ่านพิจารณาของคณะกรรมการ/คณะทำงานต่าง ๆ จนเป็นที่เห็นชอบร่วมกันแล้ว จึงออกเป็นประกาศมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติ กระบวนการต่อจากนี้จะเป็นเรื่องของการประเมิน (assessment) ที่จะกำหนดว่าจะคัดสรรกำลังคนให้มีสมรรถนะตามที่ตั้งไว้ด้วยวิธีประเมินแบบใด หากประเมินสมรรถนะด้านใดไม่ผ่าน ต้องมีหลักสูตรการฝึกอบรมรองรับเพื่อพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะที่ต้องการครบถ้วนตามกลุ่มอาชีพและตามระดับของหน้าที่งานที่รับผิดชอบเพื่อให้สามารถผ่านการประเมินได้ หน่วยงานที่ทำหน้าที่ประเมินอาจเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนในอุตสาหกรรมการพิมพ์ที่ผ่านการรับรองแล้ว

สำหรับระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญาสำหรับการดำเนินการในเฟสแรก คือ 1 ปี ซึ่งบัดนี้ได้ดำเนินการไปแล้วราว 2 เดือน และเหลือระยะเวลาอีก 10 เดือนที่ต้องทำให้สำเร็จ มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยที่สร้างขึ้นนี้จะนำไปใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนากำลังคนและองค์การต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมการพิมพ์รวมทั้งการแลกเปลี่ยนแรงงานระหว่างประเทศเพื่อเสริมศักยภาพในการแข่งขันของประเทศไทยต่อไป

2. การบรรยาย “มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์” โดย รศ. ดร. วิชัย พยัคฆ์โส

สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

วิทยากรนำเสนอข้อมูลภาพรวมด้านมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ ศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ของประเทศไทย ภาระงานของคณะที่ปรึกษาโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพการพิมพ์ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ที่กำลังร่วมกันจัดทำนี้มี 7 ระดับ ซึ่งต่างจากมาตรฐานอาชีพฝีมือแรงงานแห่งชาติของกรมพัฒนาฝีมือแรงงานที่ทำได้แล้ว 3 ระดับ แต่มีเนื้อหาที่สอดคล้องกัน คุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ที่ผู้ทำงานในอาชีพการพิมพ์จะได้รับนั้นมีการนำไปเทียบเคียงไว้กับคุณวุฒิทางการศึกษา แต่ไม่ได้หมายความว่าเทียบเท่ากัน ในพ.ศ. 2558 นี้ ตามผลจากการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ณ เกาะบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งได้กำหนดให้จัดทำข้อตกลงยอมรับร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangements : MRAs) จะให้มีการเคลื่อนย้ายหรือแลกเปลี่ยนแรงงานได้อย่างเสรีในระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียนด้วยกัน 10 ประเทศ ครอบคลุมสำหรับนักวิชาชีพ แรงงานเชี่ยวชาญ หรือผู้มีความสามารถพิเศษใน 7 อาชีพที่มีข้อตกลงกันแล้ว ได้แก่

- อาชีพวิศวกร (Engineering Services)
- อาชีพพยาบาล (Nursing Services)
- อาชีพสถาปนิก (Architectural Services)
- อาชีพการสำรวจ (Surveying Qualifications)
- อาชีพนักบัญชี (Accountancy Services)
- อาชีพทันตแพทย์ (Dental Practitioners)
- อาชีพแพทย์ (Medical Practitioners)

การเปิดโอกาสให้มีการแลกเปลี่ยนแรงงานอย่างเสรีนี้ส่งผลให้ในด้านคุณภาพการศึกษาจำเป็นต้องมีการปรับหลักสูตรการศึกษาเพื่อให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีสมรรถนะตรงกับที่ตลาดแรงงานในและระหว่างประเทศต้องการ ส่วนในด้านคุณวุฒิวิชาชีพต้องเร่งจัดทำมาตรฐานอาชีพเพื่อผลิตกำลังคนที่มีสมรรถนะที่จะได้รับคุณวุฒิวิชาชีพตามที่มาตรฐานอาชีพกำหนดไว้ เพื่อให้ประเทศมีการพัฒนาในระดับที่สามารถแข่งขันกับประเทศอื่น ได้

ในด้านศักยภาพในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ ของประเทศไทย มีข้อมูลอ้างอิงจากหลายหน่วยงาน อาทิ Institute for Management Development (IMD) รายงานว่า ในปี 2012 อยู่ในอันดับที่ 38 ซึ่งลดลงจากอันดับที่ 36 ปี 2010 และ อันดับที่ 27 ในปี 2005 สำหรับข้อมูลจาก World Economic Forum (WEF) รายงานว่าศักยภาพการแข่งขันในระดับโลกของประเทศไทย พบว่าในช่วงปี 2009-2010 อยู่ในอันดับที่ 36 ซึ่งลดลงจากอันดับที่ 34 ในช่วงปี 2008-2009 เมื่อพิจารณารายละเอียดในด้าน business efficiency เทียบกับประเทศเพื่อนบ้าน โดย PPP (The Public-Private Partnership) พบว่า overall productivity ของประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 45 ซึ่งดีกว่าอันดับที่ 46 ของประเทศฟิลิปปินส์ และอันดับที่ 48 ของประเทศอินโดนีเซีย แต่ด้อยกว่าอันดับที่ 38 ของประเทศมาเลเซีย และอันดับที่ 26 ของประเทศสิงคโปร์ นอกจากนี้ยังมีข้อมูลรายได้ประชากรต่อหัวใน 10 ประเทศอาเซียน พบว่าไทยอยู่ในอันดับ 4 (10,126 US\$) ขณะที่สิงคโปร์อยู่ในอันดับสูงสุด (60,410 US\$) และพม่าอยู่ในอันดับต่ำสุด (1,405 US\$)

จากภาพรวมของข้อมูลดังกล่าว จะเห็นได้ว่าประเทศไทยยังอยู่ในอันดับที่ไม่น่าพอใจนัก จำเป็นต้องหาวิธีการที่จะทำให้อันดับในการแข่งขันของประเทศไทยขยับไปอยู่ในอันดับที่ดีขึ้น โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งวิธีการหนึ่ง คือ การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่เป็นระดับแรงงานในแขนงอาชีพต่าง ๆ ของประเทศ ซึ่งถึงแม้จะไม่มีคุณวุฒิการศึกษารับรองความสามารถ แต่ถ้ามีคุณวุฒิวิชาชีพที่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ ย่อมเป็นที่ยอมรับของผู้ประกอบการ และมีความก้าวหน้าในสายงานอาชีพได้ โดยมีสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อผลักดันระบบคุณวุฒิวิชาชีพในประเทศไทย เป็นหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการจัดทำมาตรฐานอาชีพและการรับรองคุณวุฒิวิชาชีพ เป็นตัวกลางในการประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการจัดทำมาตรฐานอาชีพในแต่ละสาขา จัดการองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานอาชีพ รับรองและประเมินองค์กรที่ทดสอบการประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะ และความสามารถในการประกอบอาชีพของบุคคล รวมถึงเทียบเคียงคุณวุฒิวิชาชีพกับคุณวุฒิทางการศึกษา

ภาระงานของคณะที่ปรึกษาโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพการพิมพ์ ซึ่งประกอบด้วยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชซึ่งได้เซ็นสัญญากับสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อทำหน้าที่บริหารโครงการนี้ จะมีบทบาทเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพการพิมพ์ ในการประสานความร่วมมือกับผู้ประกอบการ ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง อัน

ได้แก่ เครือข่ายสถาบันการพิมพ์และสื่อแห่งประเทศไทย 14 สถาบัน และสหพันธ์อุตสาหกรรมการพิมพ์ จนนำไปสู่การประกาศใช้ และการทดสอบเพื่อรับรองคุณวุฒิวิชาชีพให้กับกำลังคนในอาชีพการพิมพ์ได้ในที่สุด นอกจากนี้วิทยากรยังกล่าวถึงการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน คณะอนุกรรมการ อีกหลายคณะเพื่อแบ่งหน้าที่กันในการพัฒนาร่างมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยให้สำเร็จตามสัญญา ซึ่ง ณ ขณะนี้คณะที่ปรึกษาฯ ได้จัดทำร่างมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยไว้แล้วโดยแบ่งไว้ 10 กลุ่มอาชีพ แต่ละกลุ่มมีการแบ่งระดับไว้ต่างกันขึ้นกับความยากง่ายและซับซ้อนของงาน ซึ่งในช่วงบ่ายจะได้นำเสนอเพื่อพิจารณา ขอความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้เข้าร่วมประชุมที่มาจากภาคส่วนต่างๆ ของอุตสาหกรรมการพิมพ์เพื่อให้ได้ข้อมูลในการใช้สร้างหรือพัฒนามาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ สาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยตามที่คนในแวดวงอาชีพต้องการอย่างแท้จริง ก่อนจะออกเป็นประกาศใช้เป็นมาตรฐานอาชีพระดับชาติต่อไป ขั้นตอนถัดจากนี้จะเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ทำงานอาชีพการพิมพ์ที่ต้องการคุณวุฒิวิชาชีพมาเข้ารับการทดสอบ

หากดำเนินการในเรื่องนี้สำเร็จ ประเทศไทยจะได้รับประโยชน์ในด้านต่าง ๆ ต่อไปนี้

- 1) มีมาตรฐานอาชีพเทียบเคียงได้กับนานาชาติ
- 2) ยกระดับฝีมือช่างให้เป็นผู้มืออาชีพ
- 3) ป้องกันแรงงานใน AEC ไม่ให้เข้ามาแย่งอาชีพ โดยไม่มีมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพ
- 4) ยกระดับทักษะฝีมือช่างในอุตสาหกรรมการพิมพ์
- 5) สามารถเทียบเคียงทักษะกับระดับการศึกษาของสถาบันการศึกษา
- 6) มีโอกาสที่จะเทียบวุฒิการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้
- 7) มีโอกาสพัฒนาทักษะในระดับที่สูงกว่า
- 8) พัฒนาคคนเพื่อเพิ่มผลิตภาพของสถานประกอบการและของประเทศให้สูงขึ้น

3. การบรรยาย “แนวทางการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศต่างๆ ที่ได้จัดทำไว้แล้ว” โดย ผศ. ดร. พิชิต ขจรเดชะ

สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

ระบบกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ ประกอบด้วย กรอบคุณวุฒิการศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับพื้นฐานจนถึงระดับอุดมศึกษา และกรอบคุณวุฒิวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้องกับระดับสมรรถนะในการทำงานที่กำหนดโดยกลุ่มอาชีพแต่ละอาชีพ ซึ่งเทียบเคียงกันได้เป็น 9 ระดับ ดังนี้

ผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามระดับคุณวุฒิการศึกษา	กลไกเชื่อมโยง/ การเติมเต็ม	ระดับสมรรถนะ ในการทำงาน
ปริญญาเอก	← ศึกษา ฝึกอบรวม ประเมิน เทียบเคียง อาสา →	ระดับ 9
ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง		ระดับ 8
ปริญญาโท		ระดับ 7
ประกาศนียบัตรบัณฑิต		ระดับ 6
ปริญญาตรี		ระดับ 5
อนุปริญญา/ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)		ระดับ 4
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)		ระดับ 3
ม.ปลาย + ทักษะอาชีพ		ระดับ 2
ม.ต้น + ทักษะอาชีพ		ระดับ 1

ระบบคุณวุฒิวิชาชีพของประเทศไทย แบ่งตามระดับความยาก-ง่ายและความซับซ้อนของงานในหน้าที่ต่าง ๆ ของแต่ละอาชีพได้เป็น 7 ระดับ ดังนี้

- ระดับ 1 (Level 1) ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ทักษะเบื้องต้น
- ระดับ 2 (Level 2) ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ทักษะอาชีพระดับกึ่งฝีมือ
- ระดับ 3 (Level 3) ผู้ปฏิบัติงานเฉพาะทาง
- ระดับ 4 (Level 4) ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพระดับต้น, ผู้บริหารระดับต้น
- ระดับ 5 (Level 5) ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพระดับกลาง, ผู้บริหารในอาชีพระดับกลาง
- ระดับ 6 (Level 6) ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพระดับสูง, ผู้บริหารในอาชีพระดับสูง
- ระดับ 7 (Level 7) ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพระดับพิเศษ, ผู้บริหารอาวุโสระดับสูง

ตารางสรุปกรอบคุณวุฒิวิชาชีพแห่งชาติของสถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)

ระดับ (Level)			คำอธิบายทั่วไป (Description)
ระดับ ๑ National Qualification of Vocational Competence 1	Basic Skilled personnel/worker	ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ทักษะ เบื้องต้น	มีทักษะในการปฏิบัติงานประจำขั้นพื้นฐานทั่วไป สามารถ แก้ปัญหาพื้นฐานในการปฏิบัติงานได้อย่างจำกัด โดยมีการ ควบคุมดูแลอย่างใกล้ชิด
ระดับ ๒ National Qualification of Vocational Competence 2	Semi-Skilled personnel /worker	ผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ทักษะ อาชีพ ระดับกึ่งฝีมือ	มีทักษะกึ่งฝีมือในการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดไว้แล้ว สามารถแก้ปัญหาพื้นฐานที่พบเป็นประจำ โดยประยุกต์ใช้ ทฤษฎี เครื่องมือและข้อมูลพื้นฐานภายใต้การควบคุมและ แนวของผู้บังคับบัญชา
ระดับ ๓ National Diploma Qualification of Vocational Competence	Skilled personnel/worker	ผู้ปฏิบัติงาน เฉพาะทาง	มีทักษะระดับฝีมือและเทคนิคในการปฏิบัติงาน กระบวนการคิดและปฏิบัติที่หลากหลาย สามารถ แก้ปัญหาทางเทคนิคควบคู่กับการใช้คู่มือ และข้อมูลที่ เกี่ยวข้องภายใต้การแนะนำของผู้บังคับบัญชา
ระดับ ๔ National Advanced Diploma Qualification of Vocational Competence	supervisors, foremen, superintendents academically qualified workers, junior management,	ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ ระดับต้น, ผู้บริหาร ระดับต้น	มีทักษะทางเทคนิคในการปฏิบัติงาน มีทักษะทางความคิด และปฏิบัติที่หลากหลาย ครอบคลุมการปฏิบัติงาน หา ข้อสรุปและการตัดสินใจแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับงานโดย ใช้ทฤษฎีและเทคนิคอย่างอิสระด้วยตนเอง
ระดับ ๕ National Qualification of Professional Competence	Professionally qualified, and mid-management	ผู้เชี่ยวชาญใน อาชีพ ผู้บริหาร ระดับกลาง	มีทักษะทางเทคนิคในการปฏิบัติงาน มีทักษะในการ ปฏิบัติงานที่ซับซ้อน มีส่วนร่วมในการวางแผน บริหาร จัดการ และกำหนดนโยบายขององค์กรโดยใช้ทฤษฎีและ เทคนิคในการแก้ปัญหาย่างอิสระ สามารถพัฒนา นวัตกรรมเทคโนโลยีใหม่ๆได้ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ และเทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและสามารถอบรมและ ฝึกฝนบุคคลอื่นได้
ระดับ ๖ National Qualification of Higher Professional Competence	Experienced Specialists and Senior management	ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ ผู้บริหารในอาชีพ ระดับสูง	มีทักษะในการบริหารจัดการ วิเคราะห์และประเมินเพื่อ แก้ปัญหาที่ซับซ้อนและที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้อย่าง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยสามารถนำ องค์ความรู้ และทักษะจากสาขาอาชีพอื่นๆที่มีความ หลากหลายมาประยุกต์ใช้ได้ สามารถกำหนดนโยบายกล ยุทธ์ขององค์กรโดยจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมี ประสิทธิภาพ
ระดับ ๗ National Qualification of Advanced Professional Competence	Top management, Novel & Original	ผู้เชี่ยวชาญในอาชีพ ระดับพิเศษ ผู้บริหาร อาวุโสระดับสูง	มีทักษะที่เป็นเลิศในการพัฒนาการบริหารจัดการองค์กร ระบบและนวัตกรรมการทำงาน และบุคลากรอย่าง ต่อเนื่อง ตลอดจนสามารถสังเคราะห์ และประเมินเพื่อ แก้ไขวิกฤตปัญหาขององค์กร กำหนดทิศทางและอนาคต และเปลี่ยนวัฒนธรรมขององค์กรได้ อย่างเป็นที่ยอมรับทั้ง ในระดับประเทศและนานาชาติ

ระบบคุณวุฒิวิชาชีพของประเทศอื่น โดยยกตัวอย่าง 3 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย มาเลเซีย และอังกฤษ โดยเปรียบเทียบกันคุณวุฒิวิชาชีพการพิมพ์ที่เทียบเคียงกับคุณวุฒิการศึกษาของแต่ละประเทศแล้ว

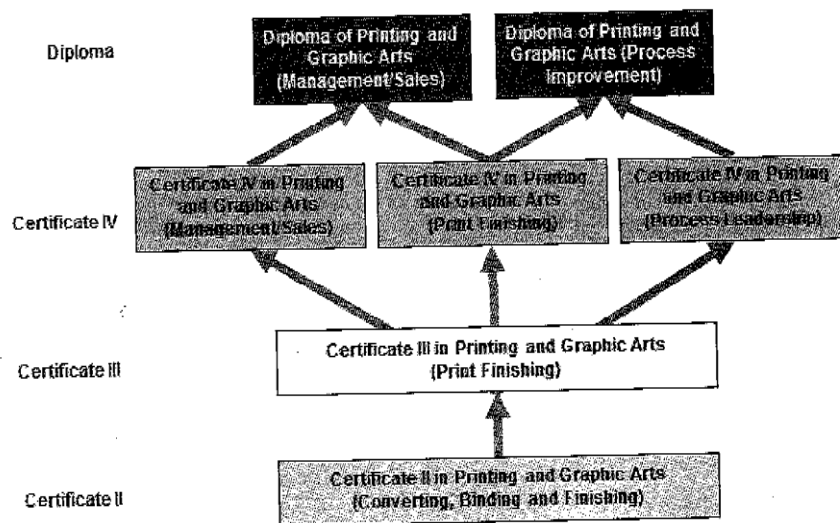
- ระบบมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศออสเตรเลีย กรอบคุณวุฒิการศึกษาแบ่งเป็น 3 แห่ง 10 ระดับ ดังนี้

ระดับ	การศึกษาขั้นพื้นฐาน	การอาชีวศึกษา	การอุดมศึกษา
10		-	- ปริญญาเอก (Doctoral Degree)
9		-	- ปริญญาโท (Masters' Degree)
8		- ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพชั้นสูง (Vocational Graduate Diploma) - ประกาศนียบัตรบัณฑิตด้านวิชาชีพ (Vocational Graduate Certificate)	- ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง (Graduate Diploma) - ประกาศนียบัตรบัณฑิต (Graduate Certificate)
7		-	- ปริญญาตรี (Bachelors' Degree)
6		ประกาศนียบัตรชั้นสูง (Advanced Diploma)	- อนุปริญญา/ประกาศนียบัตรชั้นสูง (Associate Degree/Advance Diploma)
5		ประกาศนียบัตร (Diploma)	ประกาศนียบัตร (Diploma)
4		ประกาศนียบัตร 4 (Certificate 4)	
3		ประกาศนียบัตร 3 (Certificate 3)	
2		ประกาศนียบัตร 2 (Certificate 2)	
1	ประกาศนียบัตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (Senior Secondary Certificate)	ประกาศนียบัตร 1 (Certificate 1)	

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ ครอบคลุมกลุ่มอาชีพในอุตสาหกรรม การพิมพ์ 7 กลุ่ม ได้แก่

- 1) Printing
- 2) Graphic Media
- 3) Converting, Binding and Finishing
- 4) Sacks and Bags
- 5) Mail House
- 6) Cartons and Corrugations
- 7) Ink Manufacturer
- 8) ระบบของออสเตรเลียมีข้อดีเด่นที่ชัดเจน คือ แสดง career path ที่ชัดเจน ดังตัวอย่าง กลุ่มอาชีพ Converting, Binding and Finishing

Converting, Binding and Finishing Qualifications

- ระบบมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย
กรอบคุณวุฒิการศึกษาแบ่งเป็น 4 แห่ง 8 ระดับ ดังนี้

MQF Levels	Sector			Lifelong Learning
	Skills	Vocational and Technical	Higher Education	
8			Doctoral Degree	Accreditation of Prior Expedition Learning (APEL)
7			Master Degree	
			Postgraduate Certificate & Diploma	
6			Bachelor Degree	
			Graduate Certificate & Diploma	
5	Advance Diploma	Advance Diploma	Advance Diploma	
4	Diploma	Diploma	Diploma	
3	Skill Certificate 3	Vocational and Technical Certificate	Certificate	
2	Skills Certificate 2			
1	Skills Certificate 1			

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ ครอบคลุมกลุ่มอาชีพในอุตสาหกรรมกรพิมพ์ 6 กลุ่มหลัก ได้แก่

- 1) Creative Content Development
- 2) Printing Industry-Prepress
- 3) Printing Industry-Press
- 4) Printing Industry-Postpress
- 5) Quality Assurance
- 6) Maintenance

แต่ละกลุ่มแบ่งย่อยเป็น Area ต่าง ๆ และทุกกลุ่มแบ่งระดับสมรรถนะได้ถึง Level5 ดังตัวอย่าง Printing Industry-Press

SECTOR	PRINTING INDUSTRY						
SUB-SECTOR	PRESS						
AREA	DIGITAL PRINTING	OFFSET LITHOGRAPHY		FLEXOGRAPHY		GRAVURE	SILK SCREEN
		SHEET FED	WEB OFFSET	NARROW WEB	WIDE WEB		
Level 5	Printing Technologist/Manger						
Level 4	Digital Printing Assistant Technical Manager	Offset Lithography Assistant Technical Manager		Flexography Assistant Technical Manager		Gravure Assistant Technical Manager	
Level 3	Digital Printing Supervisor*	Offset Lithography Supervisor*		Flexography Supervisor*		Gravure Supervisor*	
Level 2	Digital Printing Technician*	Sheet Fed Technician*	Web Offset Technician*	Narrow Web Technician*	Wide Web Technician*	Gravure Technician*	Silk Screen Technician*
Level 1	Digital Printing Operator*	Sheet Fed Operator*	Web Offset Operator*	Narrow Web Operator*	Wide Web Operator*	Gravure Operator*	Silk Screen Operator*

- ระบบมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย
ครอบคลุมการศึกษาแบ่งเป็น 3 แห่ง 8 ระดับ

9	คุณวุฒิระดับสูง		ระดับ 5 NVQ
7			ระดับ 4 NVQ
6			
5			
4			
3	ระดับ A (Level A)	คุณวุฒิสายวิชาชีพ	ระดับ 3 NVQ
2	GCSE เกรด A*-C	คุณวุฒิสายวิชาชีพ	ระดับ 2 NVQ
1	GCSE เกรด D-G	คุณวุฒิสายวิชาชีพ	ระดับ 1 NVQ
ระดับแรกเริ่ม	ประกาศนียบัตรทางด้านการเรียนและความสำเร็จทางด้านสายอาชีพ		
	 สายสามัญ / วิชาการ (General/Academic Pathway)	 สายวิชาชีพ (General Vocational Pathway)	 สายการประกอบอาชีพ (Occupational Pathway)

มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ ครอบคลุมกลุ่มอาชีพในอุตสาหกรรมการพิมพ์ 7 กลุ่มหลัก ได้แก่

- 1) Print Management & Administration
- 2) Digital Print Production
- 3) Carton Manufacturing

- 4) Machine Printing
- 5) Envelope Manufacturing
- 6) Mechanised Print Finishing and Binding
- 7) Handbinding

แต่ละกลุ่มแบ่งย่อยเป็น Area ต่าง ๆ ประมาณ 158 อาชีพ และส่วนใหญ่แบ่งระดับสมรรถนะของอาชีพอยู่ในช่วง Level 2 และ 3

4. การประชุมเชิงปฏิบัติการ “แนวทางการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย” ดำเนินการประชุมโดย รศ. ผกามาศ ผจญเกล้า

รศ. ผกามาศ ได้ชี้แจงต่อที่ประชุมเพื่อความเข้าใจที่ตรงกันก่อนจะเปิดเวทีให้แสดงความคิดเห็นว่า ในเฟสแรกของสัญญา คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย มีกำหนดระยะเวลา 1 ปี สำหรับภาระงานการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย ที่ต้องอาศัยความร่วมมือของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนทางด้านการพิมพ์ ผู้ประกอบการ และองค์กร/สถาบันต่างๆ ในอุตสาหกรรม การพิมพ์ โดยในการประชุมวันนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมที่มาจากหลายภาคส่วน สำหรับการประชุมเชิงปฏิบัติการในวันนี้ มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เข้าร่วมประชุมช่วยกันพิจารณาร่างแผนที่อาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยที่ทางคณะกรรมการนำมาเสนอ ดังนี้

Sector	Printing								
Sub sector	creative	prepress		press			afterpress		
Area	ออกแบบ สิ่งพิมพ์	ออฟเซต	สกรีน	สกรีน	ออฟเซต	ดิจิตอล	ไสกาว	พับ	เย็บ มุงหลังคา
Level 7									
Level 6									
Level 5	✓								
Level 4	✓	✓	✓		✓	✓			
Level 3	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Level 2	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Level 1		✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓

ผู้เข้าร่วมประชุมได้วิพากษ์ ให้ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นที่หลากหลาย และทางคณะกรรมการได้รับข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเหล่านี้ไว้เพื่อดำเนินการต่อไป อาทิ

1) การออกแบบสิ่งพิมพ์ มีข้อเสนอแนะจากกลุ่มอาชีพบรรณารักษ์ว่าควรครอบคลุมการออกแบบบรรณารักษ์ด้วย โดยอาจแบ่งเป็นกลุ่มงานอาชีพอีกช่องหนึ่ง ซึ่งหากทำไม่ทันในเฟสแรกของสัญญา ขอให้พิจารณาจัดทำในเฟสต่อ ๆ ไป

2) กลุ่มงาน/อาชีพ press-ออฟเซต มีข้อเสนอแนะให้แบ่งเป็นออฟเซตป้อนแผ่น และออฟเซตป้อนม้วน

3) กลุ่มงาน/อาชีพ press-ออฟเซต มีข้อเสนอแนะให้เพิ่มช่อง maintenance

4) กลุ่มงาน/อาชีพ press มีข้อเสนอแนะจากกลุ่มอาชีพบรรณารักษ์ว่าควรเพิ่มช่องกลุ่มงาน/อาชีพ flexography และ gravure ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพิมพ์บรรณารักษ์ และหากทำไม่ทันในเฟสแรกของสัญญา ขอให้พิจารณาจัดทำในเฟสต่อ ๆ ไป เช่นเดียวกับการออกแบบบรรณารักษ์

5) กลุ่มงาน/อาชีพ afterpress มีข้อเสนอแนะให้ปรับ “เย็บมุงหลังคา” เป็น “ทำเล่ม”

6) ในส่วนของระดับ หรือ Level นั้น ไม่จำเป็นต้องเริ่มที่ Level 1 เพราะบางงาน/อาชีพอย่างน้อยต้องการผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ทักษะอาชีพระดับกึ่งฝีมือ เพราะผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ทักษะเบื้องต้นไม่สามารถทำงาน/อาชีพนั้นได้

7) ทุกกลุ่มงาน/อาชีพควรกำหนดให้ผู้ทำงานมีสมรรถนะถึง Level 4 เป็นอย่างน้อย เพราะทุกสายงาน/อาชีพควรส่งเสริมให้มีความก้าวหน้าถึงตำแหน่งผู้เชี่ยวชาญในอาชีพระดับต้นหรือ ผู้บริหารระดับต้น เช่น press-สกรีน ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมที่มาจากกลุ่มอาชีพการพิมพ์สกรีนเห็นด้วยกับการปรับร่างข้างต้นตามข้อเสนอแนะนี้ นอกจากนี้ยังมีข้อเสนอแนะให้งาน/อาชีพ afterpress ควรปรับให้ถึง Level 4 ได้ แต่รวมช่องไสกาว พับ และทำเล่มเข้าด้วยกัน เพราะเห็นว่าผู้เชี่ยวชาญในอาชีพระดับต้นหรือผู้บริหารระดับต้นในกลุ่มงาน/อาชีพ afterpress ควรมีสมรรถนะด้านงาน afterpress ทุกงาน

8) ในเฟสแรก ควรเลือกทำเฉพาะกลุ่มงาน/อาชีพที่สำคัญและมีแรงงานจำนวนมากก่อน เพื่อให้งานเสร็จทันตามกำหนดเวลาในสัญญา

9) ในส่วนสถาบันการศึกษา ในอนาคต เมื่อได้ดำเนินการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทยได้สำเร็จและประกาศใช้แล้ว สถาบันการศึกษาควรปรับเปลี่ยนกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกันด้วย

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ในประเทศต่าง ๆ
2. ได้แนวทางในการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย

ข้อเสนอแนะ

1. นำความรู้เกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ในประเทศต่าง ๆ มาจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ของประเทศไทย
2. นำความรู้เกี่ยวกับจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาอาชีพการพิมพ์ในประเทศไทยมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกัน